

ними становила 0,01–0,03 % за всіма вимірюваннями і була статистично незначима ($p > 0,1$) (у межах похибки приладу). Коефіцієнти кореляції були високими та вірогідними: від +0,78 до +0,87 – для досліджень жиру і білка з періодичністю один раз у 2 міс. та від +0,58 до +0,70 – для щоквартальних вимірювань.

Не встановлено статистично значимої різниці і в стаді симентальської породи при використанні періодичності оцінки один раз у 2 міс.: за вмістом жиру різниця була дещо вища, ніж у попередньому стаді і становила 0,04–0,05 %, але все-таки недостовірна, за вмістом білка – всього 0,01–0,02 %. Коефіцієнти кореляції були також високими – від +0,82 до +0,97.

Але при щоквартальному тестуванні корів (один раз у 3 міс.) у високопродуктивному стаді точність обліку як за вмістом жиру, так і білка залежала від проведення першої оцінки тварин. Якщо вона була проведена в перший місяць після отелення, а потім щоквартально: (на 4, 7, 10-й міс. після отелення) різниця була статистично незначима як за вмістом жиру, так і білка. При вимірюванні в інші місяці ця різниця стає статистично вірогідною ($p < 0,02$) і становить: за вмістом жиру – 0,07 % (2, 5, 8-й міс.), білка – 0,06 % (3, 6, 9-й міс.), хоча коефіцієнти кореляції залишались високими – від +0,82 до +0,89.

Наведені дані свідчать про одержання достовірної інформації щодо вмісту жиру і білка в молоці за лактацію при їх визначенні з періодичністю один раз у 2 міс., а при щоквартальному вимірюванні – за умови проведення першого тестування в перший місяць (15–30 днів) після отелення. Це значно полегшить працю селекціонерів і дасть можливість проводити тестування корів на великих масивах поголів'я, що буде сприяти збільшенню виробництва молока високої якості.

УДК 639.3.032

В. В. БЕХ

Інститут рибного господарства НААН України

ГЕМАТОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ДВОЛТОК МАЛОЛУСКАТОГО КОРОПА ДРУГОГО СЕЛЕКЦІЙНОГО ПОКОЛІННЯ

У результаті 19-річної творчої селекційної роботи колективу вечних Інституту рибного господарства НААН України та спеціалістів племінних рибницьких господарств шляхом складного відтворного

Розведення і генетика тварин. 2010. № 44

© В. В. Бех, 2010

та зворотного схрещувань на основі генотипів української та румунської селекції створено новий малолускатий внутрішньопорідний тип української рамчастої породи коропа. За підсумками роботи державної комісії з апробації новий тип коропа затверджено спільним наказом Міністерства аграрної політики України та Української академії аграрних наук за № 24/4 від 27 січня 2010 р.

Нове племінне стадо малолускатого коропа за своєю генеалогією нараховує три заводські лінії: нивківська, закарпатська та лебединська, головна відмінність між якими закладена на генетичному рівні за спадковими ознаками. Збагачена спадкова основа нового типу забезпечує високі продуктивні якості, а саме високий темп росту та життєстійкість, високу плодючість та скоростиглість, зимостійкість та резистентність до хвороб бактеріальної природи. Крім того, новий тип коропа відповідає всім європейським вимогам щодо товарного вигляду: м'ясиста будова тіла, високоспинність, малолускатість.

Під час виведення нового типу, періодично проводились ті чи інші біохімічні, фізіологічні та морфологічні дослідження, при цьому, заводські лінії, або селекційні покоління порівнювались між собою.

У даній роботі зроблено спробу порівняти три заводські лінії між собою за гематологічними показниками. Незважаючи на те, що гематологічні дослідження у риб носять переважно тестовий характер та за ними важко виокремити будь-яку генетично зумовлену складову, нами було проведено ряд досліджень з метою оцінки загально-го фізіологічного стану коропів другого селекційного покоління.

Аналіз отриманих результатів підтвердив високий фізіологічний стан коропів другого селекційного покоління, всі досліджені показники гематології знаходились у межах фізіологічної норми (таблиця).

Гематологічні показники дволток другого селекційного покоління, n = 20

Показники		Походження, заводська лінія		
		УМК ³ _{F2} закарпатська	УМК ¹ _{F2} лебединська	УМК ^{II} _{F2} нивківська
1	2	3	4	5
W, г	$M \pm m$	870,1±27,27	803,4±26,80	861,0±28,10
	σ	121,9	119,8	125,6
	$C_v, \%$	14,0	14,9	14,6
Кількість еритроцитів, млн/мм ³	$M \pm m$	1,81±0,058	1,67±0,054	1,64±0,056
	σ	0,26	0,24	0,25
	$C_v, \%$	14,36	14,37	15,24
Кількість лейкоцитів, тис./мм ³	$M \pm m$	70,01±3,503	65,33±3,946	68,42±3,776
	σ	15,66	17,64	16,88
	$C_v, \%$	22,37	27,00	24,67

1	2	3	4	5
Гемоглобін, г/л	$M \pm m$	105,1 \pm 4,16	88,9 \pm 3,80	93,4 \pm 3,91
	σ	18,6	17,0	17,5
	$C_v, \%$	17,7	19,1	18,7
Загальний білок сироватки крові, г/л	$M \pm m$	35,4 \pm 1,45	32,6 \pm 1,52	33,1 \pm 1,57
	σ	6,5	6,8	7,0
	$C_v, \%$	18,4	20,9	21,1
У тому числі: альбуміни	$M \pm m$	17,3 \pm 0,67	15,8 \pm 0,63	16,1 \pm 0,63
	σ	3,0	2,8	2,8
	$C_v, \%$	17,3	17,7	17,4
глобуліни	$M \pm m$	18,1 \pm 0,72	16,8 \pm 0,69	17,0 \pm 0,67
	σ	3,2	3,1	3,0
	$C_v, \%$	17,7	18,5	17,6
А/Г коефіцієнт	$M \pm m$	0,96 \pm 0,042	0,94 \pm 0,040	0,95 \pm 0,038
	σ	0,19	0,18	0,17
	$C_v, \%$	19,79	19,15	17,89

За результатами проведених досліджень окремих показників гематології встановлено, що фізіологічний стан коропів другого селекційного покоління є достатньо високим. Кращою серед заводських ліній є закарпатська, що можна пояснити частковим проявом гетерозисного ефекту в результаті схрещування європейських коропів з люблінським внутрішньопорідним типом, який несе в собі спадковість амурського сазана.

УДК 636.2.05.082.2:575

О. Д. БІРЮКОВА

Інститут розведення і генетики тварин НААН України

ПРО РОЛЬ ГЕНОТИПУ ПЛІДНИКА У СЕЛЕКЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ

У створенні сучасної теоретичної та методологічної бази селекції сільськогосподарських тварин вирішальну роль відіграють досягнення генетики і молекулярної біології для поглибленого дослідження закономірностей, розшифровки механізмів руху генетичної інформації в поколіннях, її реалізації на індивідуальному та популяційному рівнях організації біологічних систем.

При дослідженні племінних ресурсів молочної худоби значна увага приділяється фенотипу тварин, особливостям онтогенезу, імуногенетичному моніторингу. Вітчизняні та закордонні дослідники